

ZWELLING NA PLAATSING VAN EEN KUNSTHARSPROTHESE

Een collega schrijft:

„De vorige week plaatste ik bij een 64-jarige patiënt een volledige Paladon-prothese. Daags daarna kwam hij terug met gezwollen lippen en opgezette mondbodem. Ondanks het niet-dragen van het kunstgebit nam de zwelling toe; pas na enige dagen bedrust kalmeerde de zaak. Thans schijnt de patiënt de prothese weer te gebruiken.

Mijn vraag is nu: kan aan de Paladon-prothese worden nagegaan of de polymerisatie volgens de eisen is geschied? Volgens Burket schijnt de vloeistof doorgaans de schuldige factor te zijn.”

Het antwoord, door collega Ir. F. v a n D a a l e n gegeven, luidt als volgt:

„Er wordt gesproken van Paladon, doch het zal wel in de zin van „kunst-hars” bedoeld zijn. Vermoedelijk heeft het geval betrekking op een prothese, uitgevoerd in „Kallodent”, maar dat is zo niet te beoordelen.

Vreemd is wel, dat alleen lippen en mondbodem op de nieuwe prothese reageerden. Waren palatum en omslagplooien dus normaal gebleven? In de regel blijft in geval van een dergelijke reactie de bovenkaak evenmin symptoomloos. Ik betwijfel of de prothesebasis de oorzaak is. De zin: „Thans schijnt deze heer de prothese weer te gebruiken”, wijst in die richting. Evenmin geloof ik in de polymerisatie(graad) de schuld te kunnen zoeken. Ik neem aan dat de plaat hard en niet poreus is.

Als de monomeer-vloeistof de reactie had opgewekt, dan zou de bovenkaak zeker niet onbeïnvloed zijn gebleven. Deze bevat, na algehele polymerisatie, steeds als bestanddeel ook een z.g. „weekmaker”, een zeer hoog kokende vloeistof, die als oplosmiddel fungeert, doch niet aan de polymerisatie deelneemt. In te grote concentratie kan deze ongetwijfeld schadelijk zijn. Aangezien zij niet verdampt bij 100 °C. (daarvoor is het kookpunt te hoog) zou de concentratie van de weekmaker te sterk kunnen worden wanneer de techniker de gewoonte heeft uit zuinigheidsoverwegingen de restjes kunstharsdeeg in een voorraadpot te verzamelen en deze telkens door bijvoeging van monomeer-vloeistof lange tijd plastisch te houden. Maar indien deze veronderstelling juist mocht zijn blijft de vraag, waarom het slijmvlies van de bovenkaak daarvoor ongevoelig is gebleven?

Een recente bijdrage, naar ik meen in de „Revue Odontologique” wijst verder op mogelijke idiosyncrasie voor de vaak in Engeland en V.S. gebruikte kleurstoffen (teerderivaten). In Frankrijk is het gebruik verboden en zijn anorganische kleurstoffen voorgeschreven. Doch in het onderhavige geval blijft de vraag: waarom was er dan geen schadelijke werking op de mucosa van de bovenkaak? Op grond van de meegedeelde feiten en mijn daaraan vastgeknoopte beschouwingen hel ik voorlopig over tot de veronderstelling dat de kunstharsbasis er weinig mee te maken behoeft te hebben en dat naar een interne oorzaak gezocht moet worden, behoudens nadere mededelingen, die mogelijk tot een meer positieve verklaring kunnen leiden.”